

» tūrum, si manseris in seculo, etc. tunc peccatum est non sequi
» Divinam Vocationem. »

Utrum autem sit in malo statu conscientia eorum, qui certi moraliter jam facti de Vocatione Dei ad Religionem, nituntur sibi suadere, manendo in seculo, vel in illud redeundo, salutem suam æquè facilè facere posse? Non videtur dubitandum quod isti magno discrimini salutis se exponunt. Nam *Habert de Sacr. Ord. p. 3. c. 1. §. 2.* loquens de eo qui non suscipit statum à Deo sibi destinatum, sic ait: « Non sine magnis difficultatibus poterit salutis suæ consulere: manebitque in corpore Ecclesiæ velut membrum in corpore humano suis sedibus motum, quod servire potest, sed ægre admodum, et cum quadam deformitate. » Deinde recte concludit: « Licet, absolute loquendo, salvare possit, difficilè tamen ingredietur viam humilitatis, et pœnitentiae, qua sola ipsi patet ingressus ad vitam. » Ideo S. Gregorius (*Hom. 20. in Evan.*) scribens ad Mauritium Imperatorem, qui per suum Edictum prohibuerat ne Milites fierent Religiosi, scripsit hanc legem esse iniquam, cùm pluribus Cœlum clauderet; « Nam plerique sunt (en verba, et ratio S. Doct.) qui, nisi omnia reliquerint, salvari apud Deum nullatenus possunt. » Ratio autem hujus periculi est, quia qui in seculo manet contra Dei Vocationem, non habebit congrua Gratiae auxilia, quæ in Religione Deus ipsi præparavit: et ideo illis destitutus, difficulter seculi tentationibus resistet, et sic succumbens damnationem incurret. Præterea, si alter, qui vocato ad Religionem dissuadet ingressum, vel suadet egressum, etiam sine vi, aut fraude, peccat mortaliter, ut vidimus supra in questione præcedenti docere communiter Doctores, eò quod induceret vocatum ad subeundum grave damnum, licet is omnino sponte illud patiatur. Si ergo qui alteri consultit, ut damnum sibi inferat, non excusatur à peccato mortali, nescio quomodo poterit excusari ille ipse, qui sibi tale damnum infert.

Cæterum, nolo in hoc punto absolutum judicium proferre: Sapientibus illud remitto. Interim Deum instanter rogemus, ut ab hoc discrimine per suam Misericordiam nos prorsus avertat; cùm innumeris in eventibus funestis legamus in historiis tragice executas minas, quas proferunt Scripturæ in hujusmodi Divinæ Vocationis desertores: In Isaia enim habetur: « Væ filii desertores, ut faceretis consilium, et non ex me; et ordiremini telam, et non per spiritum meum. » 3o. v. 1. In Job: « Deus imultum abire non patitur: ipsi fuerunt rebelles lumini, nescierunt vias ejus. » c. 24. v. 12. In Proverbiorum autem Libro id expressius legitur in c. 1. v. 23. ubi singula verba animadvertiscenda: « En proferam vobis spiritum meum (ecce Divina Vocation) ... quia vocavi et renui... Despexistis omne consilium meum... Ego quoque in interitu vestro ridebo et sub-sannabo, cùm vobis id quod timebatis advenierit. Cùm irruit repentina calamitas, et interitus quasi tempestas ingruerit (tempestas nempe tentationum, et periculorum, quibus secu-

» lun abundat); quando venerit super vos tribulatio et angustia, tunc invocabunt me, et non exaudiam. Manè consurgent, et non invenient me, eò quod exosam habuerint disciplinam... nec acquieverint consilio meo: (nota quod loquitur Deus, non de præcepto, sed de disciplina et consilio) et detraxerint universæ correptioni meæ: (hic improverantur qui parvipendentes Vocationem, dicunt in omni statu se æque secure salvum consequi posse) Comedent igitur fructus vitæ suæ, suisque consilii saturabuntur. (En punitio eligentium statum non secundum Divinum, sed proprium consilium.) Aversio parvolorum interficit eos, et prosperitas stultorum perdet illos: (ruent isti ad quamcumque levem seculi tentationem, et ipsa seculi bona servient eisdem ad perditionem). Hinc S. Bernardus sic alloquitur vocatos ad Religionem: « Periclitatur castitas in deliciis, humilitas in dñitiis, pietas in negotiis, veritas in multiloquio, caritas in seculo nequam; Fugite de medio Babylonis, et salvate animas vestras. » Ex his omnibus velim, ut sedulò perpendant ii qui Vocationem Religiosam negligunt, an meritò expavescere debeant, ultrum existant, necne, in malo statu.

Sed dices, omnes ne igitur tenentur Religionem ingredi, ut salventur? Respondeo, et distinguo? si loqueris de non vocatis, utique non tenentur: quia Deus in seculo præstabit eis auxilia opportuna ab salutem. Si vero loqueris de vocatis, dico teneri, quia Deus negabit ipsis auxilia, quæ in Religione eis parata habebit, et quibus destituti, licet auxiliis ordinariis salvati possent, de facto tamen difficulter salutem adipiscuntur, cum proferat S. Cyprianus: « Ordine suo, non arbitrio nostro, virtus Spiritus sancti ministratur. »

DUBIUM VI.

Ad quid teneantur Religiosi ejecti et fugitivi.

79. Ob quas causas possint Religiosi è Religione expelli? — 80. Quæ possint acquirere Ejecti? Quæ Apostatae? — 81. Ad quid teneantur Ejecti? — 82. Ad quid Prælati teneantur erga Apostatas, vel Ejectos?

79. — « SUPPOGO, Religiosum justas ob causas à Religione expelli posse: 1. si in gravi, vel perniciose criminis existens, notoriè incorrigibilis appareat; in quo tamen casu Moniales perpetuò potius carcere mancipandas quam ejiciendas, putat Sanch. l. 6. mor. c. 9. 2. si ob criminis infamiam, sine gravi impedimentum, vel essentiale, vel saltem admodum grave, v. g. lepram etc. ut docent Nas. Sa. v. Religio. n. 34. Sanch. 6. mor. c. 3. n. 56. Ratio est, quia in re admodum gravi decepit, ita ut fraud dederit causam admissioni: Vide Dian. p. 9. t. 9. R. 57. ubi docet, quod, licet hactenus ex communi sententia Sanch. Suar. Azor. Rodr. etc. Religiosi propter delictum ali-

» quod grave, etiam semel perpetratum, potuerint expelli, jam
» tamen propter declarationem Urbani VIII, editam anno 1624,
» per nulla privilegia possunt expelli è Religione (excepta Societ.
» JESU), nisi sint incorrigibiles : tales autem non censeantur,
» nisi unius anni jejunio et pœnitentia in carcere sint probati.
» Hoc supposito, Resp. 1. Professus ex Religione ob culpam
» ejectus manet Religiosus, votisque adstrictus. Laym. l. 4. t. 5.
» c. 13. ex communi. »

Unde resolvuntur hi casus :

30. — « 1. Ejectus rerum, quas acquirit, usum, et adminis-
» trationem tantum sibi vendicare potest, non autem dominium,
» neque illud acquiritur Monasterio, cuius non est membrum
» amplius, sed Ecclesiæ, in qua Beneficium habet; vel Papæ,
» si Beneficium non habet, et exemptus est. Quod si non sit
» exemptus, Episcopo loci. Laym. l. c. ex Mol. et Less.

» Dixi, *Ejectus*; quia fugitivos et apostatas, iis exceptis, quæ
» ex Beneficio Ecclesiastico acceptata sunt, Monasterio acquirere
» verius est, si illud dominii in communī capax sit; sin minūs,
» Sedi Apostolicæ. Ratio est quia Monasterium, instar ser-
» rum eos vendicare et reducere poterat. Laym. l. c. ex Azor.
» Sylo. etc.

31. — « 2. Ejectus per culpam, non omnino solitus est voto
» Obedientiæ, et si ejus executio magna ex parte cesseret : quia
» caret Superiore, a quo dirigatur; debet tamen illud servare in
» præparatione animi, si recipiatur. Laym. l. c. ex Nao. et Less.

» 3. Idem à reliquis monasticis observantius, et regulis, ut à
» jejunii, vigiliis, delectu ciborum, et similibus liber est, Laym.
» l. 4. t. 5. c. 14. Sa. n. 40. Nao. et alii. * (Cum Bon. Lez. Pal.
» et Salm. de Stat. Rel. c. 5. n. 94. Nec tenetur ad officium Di-
» vinum, nisi sit in Sacris; ut Salm. de Horis c. 2. n. 10. Idem
» dicitur de dannato ad triremes ib. Idem dicunt ibi Lez. Bon.
» Sot. etc. de perpetuo degente cum licentia extra Monasterium:
» sed probabilius hoc negant Pal. Suar. Nao. cum Salm. l. c.) *
» contra Less. Sanch. etc. Ratio est, quia talium observatio non
» comitatur simpliciter professionem votorum substantialium
» sed statum regularem, è quo ille est expulsus.

» 4. Etsi non sit improbabile, quod docent Nao. et Az. pro-
» batque Rodr. ejectioni tutò manere extra suum Ordinem, nec
» teneri receptione petere, eò quod justæ sententiae sue ejectionis
» se conformare possit: contrarium tamen communius est et pro-
» babilius. Ratio est, quia cum sit obligatus votis, tenetur se
» qualificare, ut vota sua convenienter professioni exequi possit.
» * (Ideo tenetur se corriger. Salm. d. c. 5. n. 102.) * Quæ
» ratio magis probat, si Ordo ipsum revocet. Laym. l. c. n. 6.
» ex Sylo. Sanch. et Less.

» 5. Ejectus potest tutò in seculo manere, si in Monasterio non
» recipiatur, nisi Religionem laxiorem inire malit: quia aliam
» non vovit, neque per ipsum (ut suppono) jam stat, quominus

» in sua recipiatur. Ita Rodr. Laym. etc. l. c. Ubi addit Prælatos
» posse aliquem sub conditione ejicere, ut vel aliam Religionem
» intret, vel ad suam revertatur; imò etiam Ordinarii locorum
» ejectos ad hoc cogere possunt. Ratio est, quod tales non sine
» periculo, et scandalo aliorum in seculo vivant. Vide Laym.
» l. c. n. 8 et 9.

82. — « Respond. 2. Prælati Ordinum fugitivos, et apostatas
» requirere tenentur, si absque gravi Ordinis damno possint, et
» non omnino incorrigibiles videantur. Ita Sanch. l. c. Ratio
» prioris partis est, quia jure divino et naturali tenentur Prælati
» prospicere eorum saluti. Ratio posterioris est, quia si ob justam
» causam possint ejici, ob eamdem etiam, postquam malitiosa
» exierunt, poterunt non recipi. Laym. l. c. n. 7. Sanch. etc.
» Dixi, *fugitivos et apostatas*: quia per sententiam justam ejectos
» elsi se correxerint, necessario recipiendos negant Sanch. l. cit.
» et Az. l. 12. c. 17. Affirmant Nao. Mol. t. 1. d. 140. Less. lib.
» 2. c. 41. d. 15. Ultrice probabiliter.

« Quæres, an professus in uno Monasterio possit cogi ut se
» transferat ad aliud.

« Resp. posse, si plura Monasteria faciunt unum corpus sub
» uno capite; secus, si singula subsint suis Superioribus sub Epis-
» copo, vel immediate sub Papaâ. Ratio est, quia non vovit obe-
» dientiam, nisi in hoc Conventu. Laym. lib. 6. num. 10. Vide
» etiam Sanchez lib. 7. mor. c. 32. »

CAPUT II.

De Statu Clericorum.

« CLERICI generaliter dicuntur illi, qui Sacris Ordinibus, vel
» prima saltem tonsura sunt initiati. Ad quorum statum cum
» multa pertineant, de quibus alibi agendum, hic agemus de
» Beneficiis Ecclesiasticis, Horis Canonicis, et aliis paucis.

DUBIUM I.

DE BENEFICIIS ECCLESIASTICIS.

ARTICULUS I.

Quid, et quotuplex Beneficium Ecclesiasticum.

83. Quid est Beneficium? — 84. Quotuplex est?

85. — « RESP. 1. Beneficium Ecclesiasticum est jus perpetuum
» percipiendi fructus ex bonis Ecclesiæ, propter Officium aliquod
» spirituale, auctoritate Ecclesiæ constitutum. Ita Laymann.
» l. 4. t. 2. c. 1. Less. l. 2. c. 34. d. 1.

« Dicitur 1. *jus perpetuum*: quia in Beneficio duo jura à se
» mutuò separabilia distinguuntur: 1. Est jus seu potestas exer-
» cendi muneris spiritualis, estque simpliciter spirituale. Alte-